

Typ zápisu	Porada pracovníků ORP
Termín konání	26. 11. 2013
Název akce	Porada pracovníků obecních úřadů obcí s rozšířenou působností Zlínského kraje (kteří vykonávají státní správu na úseku státní památkové péče), za účasti zástupců MKČR; Krajský úřad Zlínského kraje
Účastníci porady	<p>za MKČR – Ing. arch. Hana Šnajdrová, vedoucí oddělení regenerace kulturních památek a památkově chráněných území v odboru památkové péče Ministerstva kultury, Ing. arch. Helena Hamouzová, odborná pracovnice</p> <p>za KÚZK – PhDr. Romana Habartová, Ing. Alena Pospíšilová, H. Slušíková, Mgr. Eva Lidáková, Bc. Radka Opočenská, PhDr. Aleš Naňák</p> <p>za OÚ ORP – Ing. Dagmar Navrátilová, Ing. arch. Miloslav Tabarka, Ing. Karel Bartošek, Ing. Jana Kubíková, Ing. Alena Staňová, Ing. Petr Klokočka, Helena Halaštová, Ing. arch. Radka Borunská, Věra Mikulková, Libuše Hradilová, Bc. Petr Zajíc, Ing. Josef Slánský, CSc., Bc. Anna Sábliková, Ing. Martin Pacoň, Ing. Barbora Muselíková, Ing. Eva Ryndová, Ing. Olga Gajdošíková, Mgr. Markéta Mentzlová, Ing. Alexandra Hromadová</p> <p>Omluveni: Mgr. Kateřina Pešatová Neomluveni: 0</p>

Úvod

Místo zasedání:	Zlín, Krajský úřad Zlínského kraje, 14. etáž, místnost č. 1448
Začátek a konec jednání:	09:00 – 14:00
Počet přítomných:	(27)
Počet omluvených:	(1)
Počet neomluvených:	(0)

Program jednání

1. Zahájení porady – Ing. Alena Pospíšilová, vedoucí oddělení památkové péče, PhDr. Romana Habartová, vedoucí odboru kultury a památkové péče
2. Informace k financování obnovy kulturních památek z Fondu kultury – Mgr. Eva Lidáková
3. Informace z oblasti státní památkové péče, poznatky z kontrol výkonu státní správy na úseku státní památkové péče – Ing. Alena Pospíšilová
4. Výběr z judikatury k památkové péči - Hana Slušíková
5. Problematika územního plánování – Ing. arch. Hana Šnajdrová , Ing. Arch. Helena Hamouzová, MK ČR
6. Závěr

1) Zahájení

Poradu zahájila úvodním slovem Ing. Alena Pospíšilová, vedoucí oddělení památkové péče KÚZK, která přivítala přítomné, stručně nastínila body, jimž bude porada věnována a zároveň představila PhDr. Romanu Habartovou, vedoucí odboru kultury a památkové péče KÚZK, která ve funkci nahradila Mgr. Pavla Macuru. PhDr. Romana Habartová poté rovněž přivítala všechny zúčastněné, vyzdvihla význam jejich práce a následně předala slovo autoru prvního příspěvku.

2) Informace k financování obnovy kulturních památek z Fondu kultury – Mgr. Eva Lidáková

Rada Zlínského kraje schválila s účinností od 1. 12. 2012 nový Statut a Pravidla pro poskytování a vyúčtování dotací z Fondu kultury Zlínského kraje. Zásadní změny, které tyto nové vnitřní normy s sebou přinesly, jsou následující:

Co se týká druhu a účelu dotací, tak již nelze z tohoto fondu podporovat zpracování předprojektových a projektových dokumentací obnovy památek. Podpora stavební obnovy a restaurování jak kulturních památek a tak památek místního významu zůstala zachována. Dle nových pravidel může dotace z Fondu kultury dosáhnout výše maximálně 60 % celkových nákladů na danou akci v tom roce, ve kterém má být dotace čerpána. Nově se nám ve smlouvách o poskytnutí dotace také objevuje, že pokud se práce na obnově památky neprovedou ve výši nákladů, které byly uvedeny v žádosti o dotaci, má se za to, že případná úspora vznikla z dotace podle této smlouvy a o tuto částku bude dotace snížena.

Žadatel je oprávněn předložit na stavební obnovu a restaurování kulturních památek maximálně jeden projekt v jednom kalendářním roce a na stavební obnovu a restaurování památek místního významu taktéž jeden projekt v jednom kalendářním roce.

Také byla upravena minimální a maximální výše dotace na jeden projekt. U stavební obnovy a restaurování kulturních památek byla minimální výše dotace stanovena na 35.000 Kč, maximální na 300.000 Kč; u stavební obnovy a restaurování památek místního významu byla minimální výše dotace stanovena na 35.000 Kč, maximální na 200.000 Kč.

Nově se v pravidlech objevil hodnotící formulář dotací. Podle jeho zásad Kulturní komise Zlínského kraje hodnotí předložené žádosti a přiřazuje ke každé žádosti body.

Hodnotí se:

kredibilita žadatele: ta zahrnuje hodnocení dosavadní péče o kulturní památku, dále pak hodnocení případného předchozího realizovaného projektu;

kvalita předkládaného projektu: tj. památková hodnota; stupeň ohrožení památky; připravenost projektu, kvalita zpracování žádosti, soulad se schválenými koncepčními dokumenty ZK a zájmy památkové péče; soulad s koncepčními dokumenty Zlínského kraje, kvalita zpracování projektu;

ekonomické parametry projektu: tj. splnění kritéria přiměřenosti nákladů projektu a zdůvodnění žádosti, celkové srozumitelnosti a přesvědčivosti projektu, posouzení výdajové a příjmové stránky. Transparentnost a přehlednost rozpočtu, přiměřenost, účelnost a hospodárnost výdajů, schopnost zajistit další finanční zdroje.

O poskytnutí dotace z fondu rozhoduje Rada Zlínského kraje, případně zastupitelstvo, v případě, že rada rozhodne o krácení dotace, musí být tato krácena všem žadatelům ve stejném poměru (pro informaci v letošním roce RZK rozhodla všem žadatelům zkrátit dotaci o 20%).

Novinkou v pravidlech je také to, že žadatel o dotaci může podat odvolání do patnácti dnů od zveřejnění usnesení Rady či Zastupitelstva Zlínského kraje o poskytnutí dotací na webových stránkách kraje. O zamítnutí či postoupení odvolání k dalšímu projednání orgánů ZK rozhodne člen Rady ZK do 30 dnů od jeho doručení.

V letošním roce bylo do Fondu kultury podáno celkem 91 žádostí o dotaci s celkovými náklady bezmála za 36 mil. Kč, požadované náklady z toho činily 12 mil. Kč. Finanční částka určená pro rozdělení v letošním roce byla 4 124 000,- Kč (což není ani na polovině roku 2008). Z předložených 91 žádostí bylo schváleno radou a zastupitelstvem ZK poskytnutí finančního příspěvku na 43 akcí památkové obnovy, z toho bylo podpořeno 19 akcí stavební obnovy částkou 2 351 958,- Kč, 19 akcí restaurování částkou 1 426 428,- Kč, a na 5 akcí stavební obnovy lidového architektury byla poskytnuta částka 346 360,- Kč. Nejvíce žádostí bylo předloženo z Okresu Kroměříž celkem žádostí 29, následuje Okres Uherské Hradiště s počtem 26 žádostí, z okresu Zlín a Vsetín bylo předloženo po 18 žádostech. Nejvyšší finanční částka putovala do okresu Uherské Hradiště okolo 1,5 mil. Kč na 12 akcí památkové obnovy.

Dále je nutné zmínit nedostatky, které se objevují při podávání žádostí a dále při vyúčtování. U samotného formuláře žádosti to je neúplné a nepřesné vyplnění, a to se nám každoročně opakuje (kdy se např. v jednotlivých bodech formuláře žadatelé odkazují na povinné přílohy; nebo se např. ve formulářích objevují věty typu „Dotaci požaduji na stavební obnovu domu“, ale už není uvedena konkrétní specifikace prací, zda se jedná např. o komplexní obnovu, nebo např. pouze o opravu střechy či fasády. A tak podobně. Tu je třeba zdůraznit, že už sám formulář žádosti musí být vyplněn tak, aby byl dostatečně vypovídající, a není tedy možné se v něm odkazovat na jednotlivé přílohy apod.); Poměrně často jsou žádosti předloženy bez povinných příloh, hlavně chybí smlouvy o dílo, položkové rozpisy, a pokud již jsou položkové rozpisy doloženy, tak nejsou dostatečně rozepsané. V rozpisech jsou uvedeny i takové položky, které nemají charakter prací zabezpečujících uchování souhrnné památkové hodnoty objektu (např. jsou to práce související s modernizací - zateplení objektů, vestavby, nástavby, dále např. dočasné zabezdění či zakrytí výplní otvorů, proplacení cestovního aj režijní náklady atd.) Předkládány jsou nám i takové žádosti, ve kterých žadatel požaduje dotaci na práce, ke kterým nebylo vydáno závazné stanovisko. V řadě případů se objevuje nesoulad položkového rozpisu prací smlouvy o dílo s podmínkami ZS a s předloženou projektovou dokumentací (např. v projektové dokumentaci schválené závazným stanoviskem je uvedeno, že klempířské prvky budou provedeny v mědi, v položkovém rozpisu pak máme uveden titanizinek).

Další problém bývá zaznamenán u závazných stanovisek přikládaných k žádostem o dotaci. Některá ZS obsahují ve výrokové části podmínky k vydání dalšího závazného stanoviska. Podle takového závazného stanoviska není možné práce realizovat, protože správní orgán může stanovit ještě další podmínky v následném ZS a ty mohou mít vliv na rozsah obnovy, což se samozřejmě promítne do celkových nákladů vč. položkového rozpisu. Žadatelé o dotaci mají za to, že splnili povinnost obstatat si závazné stanovisko a už neřeší, zda je toto realizační či nikoli. Tak např. v žádosti je dotace požadována na restaurování hlavních vchodových dveří vč. kovaných prvků a mříže, správní orgán v ZS uvádí, že v případě kovaných prvků a mříže bude proveden restaurátorský průzkum povrchových úprav, na jehož základě bude stanoven technologický postup restaurování a bude upřesněna konečná barevnost a technologie povrchových úprav. Restaurátorský záměr bude předložen k vydání závazného stanoviska. Podle tohoto závazného stanoviska lze realizovat pouze restaurování dřevěných dveřních křídel, nikoli kovaných prvků a mříže. Přesto je nám předložena žádost vč.

vyčíslení nákladů a položkového rozpisu i na tyto kované prvky a mříž, aniž by byl jednoznačně schválen restaurátorský záměr.

V těchto všech výše uvedených případech nelze žádost kladně posoudit, pokud ovšem ještě nedojde ze strany žadatele k nápravě tak, že žádost uvede do souladu s podmínkami výběrového řízení.

K nedostatkům při vyúčtování:

- Doklady nejsou označeny dotace z Fondu kultury ZK.
- Chybí prezentace poskytovatele dotace.
- Chybí položkové rozpisy k fakturám, nedostatečné položkové rozpisy.
- Chybí fotodokumentace v průběhu prací.

K výběrovému řízení k Fondu kultury na obnovu památek na příští rok 2014:

- V návrhu rozpočtu je vyčleněno do Fondu kultury 6 mil. Kč.
- Požadované dotace bude nutné v žádosti zaokrouhlit.
- Na objekt, na který bude žádáno, nesmí být nařízena exekuce.

3) Informace z oblasti státní památkové péče, poznatky z kontrol výkonu státní správy na úseku státní památkové péče – Ing. Alena Pospíšilová

V letošním roce proběhlo celkem sedm kontrol výkonu přenesené působnosti na úseku státní památkové péče. V rámci těchto kontrol došlo k několika zjištěním, které lze označit jako obecné.

Nejčastěji se správní orgány potýkají se správným vymezením předmětu řízení

V tomto směru lze odkázat na Závěr č. 62 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu (ze dne 26. 11. 2007 - Vymezení předmětu správního řízení (viz <http://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu.aspx>), který se sice zabývá řízením z moci úřední, nicméně podstata potřeby řádného vymezení předmětu řízení je shodná i s řízeními, která jsou zahajována na základě žádosti. Při vymezení předmětu řízení lze vycházet z náležitostí výrokové části, která jako jediná má právní účinky a tedy ve smyslu ust. § 67 odst. 1 správního řádu zakládá, mění nebo ruší práva či povinnosti. Podle § 68 odst. 2 správního řádu je správní orgán povinen ve výroku rozhodnutí uvést řešení otázky, která je předmětem řízení. Posouzení přípustnosti zamýšlených prací je, v případě závazného stanoviska vydaného podle § 14 odst. 1 resp. 2 zákona o státní památkové péči, předmětem řízení a je nutno tyto práce ve výroku rozhodnutí uvádět konkrétně v rozsahu podané žádosti.

FASÁDA A RESTAUROVÁNÍ

Velmi často se setkáváme s problémem při rozhodování o obnově fasády kulturních památek. Pokud správní orgán rozhoduje o obnově fasády a dospěl k závěru, že obnovu některých prvků fasády je nutno provést v restaurátorském režimu, správní orgán musí jednoznačně specifikovat, která část fasády bude provedena jako stavební obnova a které prvky má správní orgán za díla výtvarného umění nebo uměleckořemeslné práce ve smyslu § 14 odst. 8 zákona o státní památkové péči.

V závazném stanovisku potom správní orgán:

- pro přípravu a realizaci obnovy ve smyslu ust. § 14 odst. 1 a 2 PZ stanoví podmínky podle § 9 odst. 4 prováděcí vyhlášky,

- zatímco na obnovu kulturní památky nebo její části, která je dílem výtvarného umění nebo prací uměleckých řemesel aplikuje podmínky dle ust. § 10 odst. 3 prováděcí vyhlášky. Obdobně se postupuje při stavební obnově interiéru, pokud by předmětem obnovy byly prvky uměleckořemeslné nebo výtvarného umění.

OKNA

Dále se správní orgány často potýkají s případy, kdy správní orgán rozhoduje o opravě oken kulturní památky na základě žádosti o závazné stanovisko, která v návrhu opravy oken mj. uvádí, že předpokládá repasi, popř. výměnu poškozených okenních křídel bez další specifikace.

Vlastník kulturní památky je povinen v žádosti uvést předpokládaný rozsah obnovy – viz ust. § 9 odst. 3 písm. b) a c) vyhlášky č. 66/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů, „vlastník kulturní památky uvede v žádosti o vydání závazného stanoviska k její obnově“ rovněž „popis současného stavu památky s uvedením závad“ a „předpokládaný rozsah obnovy“.

Pokud tedy žadatel tak neučinil a neurčil rozsah případné výměny okenních křídel, měl by správní orgán postupovat dle § 45 odst. 2 správního řádu a vyzvat žadatele k odstranění nedostatků žádosti o vydání závazného stanoviska.

Další možností je, že správní orgán sám bude v souladu s ust. § 3 správního řádu zjišťovat fyzický stav oken a na základě takového poznání v závazném stanovisku rozhodne, která okna budou zachována a která vyměněna. Zároveň se musí správní orgán zabývat u případné výměny okenních křídel podobou nových okenních křídel (tzn. jaká bude šíře a profilace křídel oken, z jakého budou materiálu aj.), případně toto stanovit ve výroku jako důležitou podmínku. Pokud by tak správní orgán neučinil a sám v rozhodnutí neurčil rozsah případné výměny okenních křídel, ponechal by tak zcela na libovůli účastníka řízení nebo zhotovitele, zda budou okna měněna nebo repasována a kterých oken se toto dotýká.

Další velmi časté pochybení:

Identifikace účastníka řízení

Stále ještě se objevuje nedostatečná identifikace účastníků řízení, a to především ve výrokové části. Dle ust. § 68 odst. 2 správního řádu správní orgán ve výroku závazného stanoviska uvede mimo jiné i označení účastníků řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu.

Účastníci, kteří jsou fyzickými osobami, se označují údaji (§18 odst. 2 SŘ): jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu, popřípadě jiný údaj podle zvláštního zákona.

Účastníci, kteří jsou právnickými osobami, se označují názvem a sídlem (Povinnost uvádět IČ v zákoně není, nicméně to lze doporučit).

Přenášení rozhodovací pravomoci mimo správní řízení na kontrolní dny.

Opakovaně jsou ukládány podmínky typu:

1. „...před realizací budou barevnost a způsob provedení upřesněny na místě a ověřeny fyzickým vzorkem“.
2. „...Zásuvky a vypínače nejsou projektem navrženy, jejich výběr bude se zástupci státní památkové péče ještě projednán“.
3. „... „Před zahájením prací bude svolán kontrolní den, při kterém dojde k upřesnění rozsahu a způsobu obnovy“.

Takové podmínky správního orgánu předpokládají další rozhodování a ukládání povinností na kontrolním dnu v rozporu s ustanovením § 14 odst. 1, resp. 2 a 3 zákona o státní památkové péči. Zda

je obnova objektu, z hlediska zájmů státní památkové péče přípustná a za jakých podmínek, stanovuje správní orgán, a to v závazném stanovisku (vydaném podle § 14 odst. 1, resp. 2 cit. Zákona), nikoli na kontrolním dnu.

Není tedy možné přenášet v rozporu s § 67 odst. 1 správního řádu rozhodování, jímž se zakládají, mění nebo ruší práva mimo správní řízení.

Pokud jsou ze žádosti známé technické, vizuální vlastnosti vzorku lze vzorkovat a až po odsouhlasení vzorků pokračovat v provádění prací. Upozorňujeme však na nutnost specifikace umístění vzorku a stanovit jeho velikost tak, aby vzorek šel skutečně posoudit – viz případ, že vzorek nátěru fasády bude vynesena v interiéru domu.

Dále se setkáváme s podmínkou stanovující, že provedení určitých prací bude následně konzultováno s NPÚ. Toto není právně možné. Uložení takové podmínky znamená závažné pochybení, jelikož NPÚ není správním orgánem a není nadán rozhodovací pravomocí. I když NPÚ poskytne konzultaci, jejím výsledkem není účastník řízení vázán, jelikož by práce prováděl bez závazného stanoviska, což je v rozporu s památkovým zákonem. Projednání přípravné a projektové dokumentace s NPÚ v průběhu jejich zpracování je možné a žádoucí podle § 14 odst. 7 památkového zákona. Ani toto projednání však nezakládá, nemění ani neruší práva a povinnosti vlastníků, neboť na postup podle tohoto ustanovení totiž musí zase navazovat vydání dalšího závazného stanoviska správním orgánem.

Další podmínky, na které bychom chtěli upozornit:

- Povinnost odevzdat NPÚ projektovou dokumentaci –tuto povinnost u vlastníků KP stanoví § 14 odst. 9 PZ, u restaurování v souladu s § 10 vyhlášky 66/1988 Sb. lze stanovit povinnost vlastníka KP **do určité lhůty** odevzdat zprávu NPU
- Předávání závěrečné restaurátorské zprávy pro NPÚ – adresátem závazného stanoviska je žadatel a ten zajistí do stanovené lhůty odevzdání zprávy NPÚ a nikoliv restaurátor.
- Oznamování začátku prací - u stavebních akcí by měl říci orgánu památkové péče stavební úřad, kterému žadatel má oznámit dle § 152 stavebního zákona a § 6 odst. 2 a § 8 odst. 2 správního řádu
- Podmínkou uvedenou ve výroku nemůže být dodržení projektové dokumentace

Písemné vyjádření odborné organizace

Má povahu důkazu, není pro správní orgán závazné. Je však potřeba se v odůvodnění závazného stanoviska vypořádat s podmínkami uvedenými v tomto písemném vyjádření. Písemným vyjádřením také nelze rozšiřovat předmět řízení nad rozsah daný žádostí.

Protokol z provedeného ohledání jako důkazní prostředek

Pokud závěry z této písemnosti sloužily jako podklad o provedeném dokazování formou ohledání věci, měla by tato písemnost mít formu a zejména obsahové náležitosti protokolu o ohledání. Obsahové náležitosti jsou stanoveny v § 18 odst. 2 PZ, mezi ně patří mimo jiné údaje umožňující identifikaci přítomných osob, čímž se rozumí jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu, popřípadě jiný údaj podle zvláštního zákona.

Dále upozorňujeme, že povinnost seznámit s podklady platí jak u rozhodnutí, tak i závazných stanovisek dle § 149 správního řádu. Tato povinnost vyplývá z ust. § 36 odst. 3, resp. § 154 správního řádu

Odůvodnění závazného stanoviska či rozhodnutí

Vždy je nutno předmět ochrany a předmět řízení popsat v souvislostech (tzn. nepopisovat sklepy, když se rozhoduje o střеше), dále popsat hodnoty KP, hodnoty PR, PZ a posuzovat podíl nemovitosti na hodnotách PZ, PR.

Každou uloženou podmínku je nutno zdůvodnit z důvodu přezkoumatelnosti závazného stanoviska.

4) Výběr z judikatury k památkové péči – Hana Slušíková

Odborná referentka oddělení památkové péče KÚZK Hana Slušíková ve svém příspěvku poukázala na několik užitečných judikátů z oblasti výkonu státní správy na úseku památkové péče. Zaměřila se na rozhodovací pravomoc v oblasti památkové péče, problematiku tzv. černých staveb, subjektivní lhůtu pro uložení sankce za správní delikt či uložení pokuty za nelegální výměnu oken v domě, který je prohlášenou kulturní památkou.

Judikáty:

- Rozhodovací pravomoc v oblasti památkové péče - Nejvyšší soud 21 Cdo 1126/2008 – 37
- Dodatečné povolení stavby (černá stavba) - Nejvyšší správní soud 9 As 99/2012 – 30
- Dodatečné povolení stavby (černá stavba) - Krajský soud v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích 52 A 28/2012 – 50
- Počátek běhu subjektivní lhůty pro uložení sankce za správní delikt - Nejvyšší správní soud 7 As 95/2011 - 100
- Uložení pokuty za nelegální výměnu oken v domě - kulturní památka - Nejvyšší správní soud sp. zn. 1 As 65/2013 – 34

5) Problematika územního plánování – Ing. arch. Helena Hamouzová, Ing. arch Hana Šnajdarová, MK ČR

V dalším příspěvku se Ing. arch. Helena Hamouzová, odborná pracovnice MKČR, zabývala procesem vydávání stanovisek dotčených orgánů na úseku státní památkové péče k územně plánovacím dokumentacím, dle zákona š. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ust. § 28 odst. 2 písm. c) a ust. § 29 odst. 2 písm. c).

Ing. arch. Hamouzová popsala strukturu vydávaných stanovisek, tedy jak stanovisek k návrhu zadání územního plánu, tak i k návrhu územního plánu. Věnovala se též úloze odborné organizace památkové péče (NPÚ) při vydávání stanovisek k územně plánovací dokumentaci a jejím kompetencím.

Anonymizovaná ukázka stanovisek dotčeného orgánu k návrhu zadání ÚP, návrhu ÚP je přílohou tohoto zápisu. Stejně tak rozpis kompetencí odborné organizace památkové péče.

Další podklady: <http://www.uur.cz/images/1-uzemni-planovani-a-stavebni-rad/konzultacni-stredisko/stanoviska-a-metodiky/uzemne-planovaci-dokumentace/Pozadavky-do-k-navrhu-zadani-up.pdf>

6) Závěr

Na závěr porady poděkovala Ing. Alena Pospíšilová přednášejícím za jejich příspěvky, které obsahovaly mnoho užitečných poznatků a informací z oblasti výkonu státní správy na úseku památkové péče. Zdůraznila, že si váží času, který zástupkyně Ministerstva kultury vynaložily jak na přípravu přednášek, tak i na samotnou účast při poradě.

Dále Ing. Alena Pospíšilová poděkovala všem přítomným za dosavadní spolupráci a popřála jim vše dobré do budoucna.